

Verslag inloopbijeenkomst Nature Energy groen gasinstallatie Coevorden

Datum: 29 november 2024
Tijd: 17.00-19.00 en 19.30-21.30
Locatie: De Hoeksteen, Coevorden

Organisatie: [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted]
Aanwezigen: 54 geïnteresseerden (totaal beide momenten)

Inleiding

Op vrijdagavond 29 november heeft Nature Energy een inloopbijeenkomst georganiseerd voor de lokale omgeving van Coevorden. Tijdens deze inloopsessies was er de mogelijkheid om kennis te maken met Nature Energy en meer informatie te krijgen over de plannen voor een groen gasinstallatie op Europark Coevorden.

In april 2023 heeft Nature Energy ook een inloopbijeenkomst georganiseerd voor de groen gasinstallatie in Coevorden. Hierbij hebben we een eerste kennismaking kunnen faciliteren. Tijdens de avond op 29 november is hier een tweede mogelijkheid voor geweest en konden bezoekers meer te weten komen over de voortgang van het project.

Op dit moment is Nature Energy bezig met het aanvragen van de benodigde vergunningen voor de groen gasinstallatie en de aankoop van de grond. Dit betekent dat het project in de voorbereidende fase zit. Hierdoor worden de mogelijkheden van de realisatie concreter en het hierbij informeren van de lokale omgeving over de voortgang ook van belang. Door middel van een informatiebrief en de organisatie van de twee inloopbijeenkomsten heeft Nature Energy de lokale omgeving willen informeren over de voortgang.

Verloop

Vanaf 17.00 tot 19.00 uur was er voor bedrijven de gelegenheid om langs te komen. Vervolgens waren van 19.30 tot 21.30 uur bewoners van harte welkom. Bij beide inloopsessies waren meer dan 50 geïnteresseerden aanwezig. De meerderheid van de aanwezigen had al eerder gehoord van het project.

De inloopsessies waren opgebouwd met verschillende tafels waar meer informatie gegeven werd over specifieke onderwerpen betreffende groen gas en Nature Energy. Aan deze tafels was voldoende gelegenheid om in gesprek te gaan met de medewerkers van Nature Energy.

De volgende onderwerpen zijn besproken:

1. Algemene introductie Nature Energy en status project Coevorden

Aan deze tafel spraken [ ] en [ ] over wie Nature Energy is en de voortgang van de plannen in Coevorden. De informatie op en bij de tafel gaf een korte weergave van de ervaring en expertise die Nature Energy bezit, en hoe dat ook verder uitpakt bij projecten in Nederland. Er werd hier toegelicht hoe dit wordt toegepast in Coevorden. Daarnaast werd hier uitgelegd waarom Coevorden als locatie was gekozen en was de tijdlijn voor het project te vinden.

2. Wat zijn de mogelijke effecten voor de omgeving?

Aan deze tafel zijn de mogelijke effecten voor de omgeving besproken door [ ]. Hier zijn de meest bekende zorgen met betrekking tot overlast besproken. Zo zijn bijvoorbeeld geluid-, verkeer- en geuroverlast toegelicht, en welke overlastbeperkende maatregelen Nature Energy bij haar groen gasinstallatie toepast.

3. Wat is groen gas en hoe wordt het geproduceerd?

Aan deze tafel ging [ ] in gesprek over wat groen gas is en hoe de productie ervan tot stand komt. Het vergistingsproces werd hier toegelicht, met daarbij een voorbeeld van de gebruikte fracties in potten voor een visuele toelichting. Hier was ook de visualisatie van de fabriek te zien en werd de inzet van groen gas besproken, waarbij het toevoegen aan het gasnet met inzet van de bijmengverplichting – de wettelijke eis dat er groen gas wordt toegevoegd aan het gasnet – aan bod kwamen.

4. Wat betekent dit voor Coevorden?

Aan deze tafel lichtte [ ] toe wat het project voor Coevorden gaat en kan betekenen. De informatie bij de tafel ging in op de kansen voor de omgeving. Nature Energy heeft bij deze tafel de omgeving om input gevraagd, zodat dit mee kan worden genomen in het vervolgproces. Hierbij kregen de aanwezigen ook de mogelijkheid om ideeën in te brengen middels een ideeënboard.

Vervolg

In de komende periode zal Nature Energy verder aan de slag gaan met de ingebrachte ideeën. Deze zijn samen met de vragen bijgevoegd bij dit verslag. Bij ontwikkelingen gaat een nieuwsbrief uit naar geïnteresseerden die zich hiervoor hebben ingeschreven op een van de avonden. De volgende fase van het project richt zich op de vergunningen. Dit verslag en de inhoud van de avonden wordt meegenomen bij de vervolgstappen.

Heeft u nog verdere ideeën, opmerkingen of vragen? Neem dan vooral contact met ons op!

Wij zijn bereikbaar per mail op contact-coevorden@nature-energy.com en ook via het [contactformulier](#) op onze website. Mocht u structureel op de hoogte gehouden willen worden en u tijdens de avond nog niet hebben aangemeld, dan kunt u ook in onze mailing lijst terecht komen door een mail te sturen naar contact-coevorden@nature-energy.com met als onderwerp 'Nieuwsbrief Coevorden'.

Bij het opnemen van contact gelden onze [privacy voorwaarden](#).

Gestelde vragen en ingebrachte ideeën

Aan alle tafels werden veel vragen gesteld die wij zo goed mogelijk hebben genoteerd. Sommige aanwezigen stelden dezelfde vragen, zoals een vraag over de aanrijroute van de vrachtwagens en het aantal verkeersbewegingen. Hieronder beantwoorden we deze vragen, en nog meer, uitgebreid.

Ook zijn de volgende ideeën ingebracht op het ideeënbord. Deze ideeën worden onderzocht en, indien haalbaar, verder uitgewerkt.

- Gebruik restwarmte, bijvoorbeeld voor het gebruik van de cleaning trucks en opleggers bij de burens
- Samenwerking met Fablab Coevorden
- Vergoeding voor de burger zoals korting op de gasfactuur
- Nieuwste weg doortrekken voor veiligheid
- Minder vrachtwagens voor het vervoer
- Groen gas voor wijk ter compensatie
- Gebruik van windmolen & zonnepark (13 MW)
- Logistiek Kenniscentrum

De mestvergister

- **Wat produceren jullie?**
  - We hebben plannen om in Coevorden een groen gasinstallatie te bouwen, waar groen gas wordt geproduceerd. Groen gas is een energiebron die gemaakt wordt uit organisch restmateriaal; voor de installatie in Coevorden werken we uitsluitend met mest. Het heeft dezelfde eigenschappen als aardgas, maar met een veel lagere uitstoot. Hierdoor kan het direct toegevoegd worden aan het gasnet. Eenmaal in het gasnet, draagt het bij aan de verwarming van huizen of de verduurzaming van de industrie.
  - Digestaat is een restproduct dat ontstaat bij de productie van groen gas uit organisch materiaal, zoals mest. Het is een vloeibare massa die rijk is aan voedingsstoffen. Deze massa wordt gescheiden in een dunne en een dikke massa (ook wel fractie). Het scheiden van de massa geeft de mogelijkheid om de samenstelling van voedingsstoffen in het digestaat te optimaliseren. Digestaat kan gebruikt worden als meststof.
- **Hoeveel is de productie?**
  - De verwachte productie is ongeveer 16,5 miljoen Nm³ groen gas. Dat is voldoende gas om bijvoorbeeld meer dan 10.000 huishoudens van gas te voorzien.
- **Kunnen jullie mono-mestvergisting ook voor de toekomst garanderen?**
  - In Coevorden wordt gewerkt aan de realisatie van een monovergistingsinstallatie (100% mest). Mocht hier in de toekomst een wijziging in plaats vinden, dan vraagt dat om een wijziging in de vergunningen; deze moeten dan (deels) opnieuw worden aangevraagd.
- **Hoe werkt het productieproces?**
  - Bij de productie van groen gas zorgen de bacteriën voor het omzetten van mest naar groen gas. De reststromen wordt naar de fabriek gebracht en vervolgens naar de verwerkingstanks (vergisters) van de fabriek gebracht. In de vergisters, die op ongeveer 50 graden celcius draaien, zetten bacteriën biomassa om in biogas en vloeibare meststof (digestaat). Voordat het gas naar het aardgasnet wordt gestuurd, worden CO₂ en het giftige waterstofsulfide in een opwerkingseenheid uit het ruwe biogas verwijderd, waardoor groen gas ontstaat. Het groene gas kan dan worden gedistribueerd als hernieuwbare energie. Het digestaat wordt teruggestuurd naar nabijgelegen boerderijen voor gebruik op de velden.
- **Halen jullie alle mest weg?**

- Het zou een mogelijkheid kunnen zijn om alle mest van een veebedrijf weg te halen. Echter voor bedrijven die ook grond bezitten is dit op dit moment niet de meest gangbare methode. Dit omdat deze veehouders een deel van hun eigen mest op eigen grond plaatsen. In de vergister wordt verwacht dat alleen het overschot van een veebedrijf wordt vergist. Als bedrijven alles willen vergisten staan we hier ook voor open.

Input

- **Welke soorten mest gebruiken jullie?**
  - Een mix van runder-, varken-, geiten- en kippenmest.

Output

- **Waarom moet digestaat naar het buitenland?**
  - Het restproduct dat uit de vergisters komt, noemen we digestaat. Dit materiaal bevat waardevolle voedingstoffen die essentieel zijn voor een gezonde bodem. Digestaat kan worden gebruikt op akkerland. Zo kan het potentieel bijdragen aan het terugdringen van het gebruik kunstmest.
  - Afnemers kunnen kiezen om digestaat onbewerkt, vloeibaar of vast te ontvangen. De vloeibare fractie bevat weinig fosfaat, terwijl de vaste fractie (dikke fractie) juist rijk is aan fosfaat.
  - Het exporteren naar het buitenland van digestaat doen we om agrarische bedrijven te helpen te voldoen aan de zogenaamde mestverwerkingsplicht. Deze wet verplicht sommige bedrijven om fosfaat te verwerken/exporteren. Een van de mogelijkheden om aan deze wet te voldoen is het exporteren van mest/digestaat. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen, gebeurt dit door middel van de dikke fractie om zo min mogelijk water te transporteren en zo veel mogelijk nutriënten. Hiernaast is het interessant om dit te doen voor de agrarische sector omdat Nature Energy zo een klein steentje bijdraagt aan het verkleinen van het mestverwerkingsprobleem.
- **Kan de dikke fractie per trein naar het buitenland vervoerd worden?**
  - In theorie zou dit misschien kunnen, maar in praktijk is dit niet gebruikelijk.

Locatie

- **Waar komt de groen gasinstallatie?**
  - De groen gasinstallatie komt op het bedrijventerrein Europark in de gemeente Coevorden. Het adres is De Mars 14, Coevorden.
- **Hoelang duurt de bouw?**
  - De bouw van de installatie gaat ongeveer twee jaar duren.
- **Bouwen jullie tijdens het broedseizoen?**
  - De bouw zal op zijn vroegst beginnen in (het eerste kwartaal van) 2026. Over de exacte planning en werkzaamheden wordt uit tijdig geïnformeerd door middel van een brief. Hierin wordt ook beschreven wat er precies gaat plaatsvinden, wat u er mogelijk van kunt merken en hoe u contact met ons kunt opnemen.
- **Zijn jullie al geopend?**
  - De installatie is op dit moment nog niet geopend. Nature Energy is bezig met het aanvragen van de benodigde vergunningen voor de groen gasinstallatie.

Onderhoud installatie

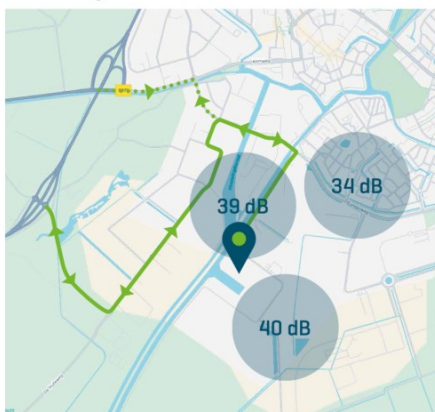
- **Hoe ziet het onderhoud eruit?**

- Er wordt een onderhoudsplan opgesteld ten behoeve van de vergunningen. Deze wordt te zijner tijd ook met de omgeving gedeeld.
- **Hoe frequent zal er onderhoud plaatsvinden?**
  - Er wordt een onderhoudsplan opgesteld ten behoeve van de vergunningen. Er is geen standaard frequentie met betrekking tot algeheel onderhoud, omdat specifieke onderdelen van de installatie specifiek onderhoud vragen. Sommige onderdelen vragen bijvoorbeeld twee keer per jaar onderhoud, terwijl andere onderdelen vaker onderhoud behoeven.
- **Welke bedrijven gaan het onderhoud uitvoeren?**
  - Het onderhoud wordt deels door de operators/installatie-medewerkers uitgevoerd. Verder zullen de bedrijven die specialistische onderdelen hebben geleverd ook onderhoud verzorgen. Voor ander algemeen onderhoud kunnen er ook werklieden en bedrijven uit de omgeving worden ingeschakeld.

Verkeersbewegingen

- **Wat is de exacte aanrijroute?**
  - De rijroute gaat via de zuidelijke rondweg plaatsvinden. Deze route is aangesteld in overleg met de gemeente Coevorden.

- De beoogde verkeerssituatie is meegenomen bij het opstellen van een milieuraapport (MER) voor de benodigde omgevingsvergunning. De MER-Commissie heeft daar een advies over afgegeven. Zij achten dat, ondanks het feit dat er sprake is van meer verkeer als gevolg van het project, dat de effecten op het aspect verkeershinder zodanig beperkt zijn dat er geen tot nauwelijks effect ten opzichte van de referentie-situatie is.
  - Daarnaast blijft de I/C verhouding op alle wegvakken onder 0,32 (op een schaal van 0 tot 1). Met 0,8 als grenswaarde voor filevorming leidt de verhoogde intensiteit als gevolg van Nature Energy naar verwachting op geen enkel van de betrokken wegstukken tot filevorming.
- **Waar wordt er gelost?**
  - Het lossen van de vrachtwagens vindt plaats in gesloten hallen (inpandig lossen) op het terrein van de groen gasinstallatie.
- **Hoe gaan jullie om met de hoekbocht op de aanrijroute?**
  - De aanrijroute is in overleg met de gemeente bepaald en geënt voor transport met vrachtwagens. We verwachten daar geen problemen.
- **Kunnen jullie via de noordelijke rondweg rijden?**
  - De transportroute is in afstemming met de gemeente Coevorden vastgesteld. We nemen de mogelijkheid om via de noordelijke rondweg te rijden mee in onze besprekingen met de gemeente.
- **Hoeveel vrachtwagens komen erbij?**

- Voor het vervoeren van de mest en reststromen zijn vrachtwagens nodig. Het gaat om gemiddeld 120 vrachtwagens per dag, wat neerkomt op 240 transportbewegingen. De vrachtwagens rijden tussen 7:00 uur 's ochtends en 19:00 's avonds van en naar het terrein. Dat komt neer op gemiddeld 10 vrachtwagens per uur. De vrachtwagens gaan niet in het weekend of op feestdagen rijden.
- **Kunnen jullie gebruik maken van de haven, via het water voor toelevering mest?**
  - Nee, zoals wij hebben begrepen is hier helaas te weinig diepgang om met een boot mest te kunnen leveren of afname te doen van digestaat.
- **Wat zijn de verkeersbewegingen tijdens de feestdagen?**
  - Tijdens de feestdagen en in de weekenden zullen er geen verkeersbewegingen plaatsvinden.
- **Vrachtwagens zijn niet een heel duurzaam vervoersmiddel. Kunnen er elektrische vrachtwagens worden ingezet?**
  - Ja dat kan zeker, voor Nature Energy is dat geen verschil. Echter is het wagenpark in eigendom van een derde partij die het transport verzorgd. Deze partij zou dan moeten investeren in elektrische vrachtwagens en laadcapaciteit.

Geur

- **Wat is de geuroverlast?**
  - In de installatie passen we de best beschikbare technieken toe om mogelijke geuroverlast in de omgeving te voorkomen, zoals:
    - Alle geur gerelateerde activiteiten vinden binnen/in gesloten hallen plaats, zoals opslag van reststromen en het laden en lossen van de mest.
    - De gebouwen van de installatie worden onder onderdruk gehouden, zodat lucht en geur niet kan ontsnappen.
    - De lucht van de meest geurende reststromen (opslagtanks, verse biomassa, scheiding) wordt gereinigd middels een dubbel filter systeem (chemisch en biologisch). De lucht van minder sterk geurende bronnen wordt alleen in het biofilter behandeld.
    - Na de behandeling wordt de lucht door de ventilatieschoorsteen uit de installatie gebracht (geëmitteerd), zodat verdere vermenging met de buitenlucht plaatsvindt. Hierdoor is in normale bedrijfsomstandigheden geen hinder van geur te verwachten.
    - Het toepassen van hoogwaardige reiniging – vrachtwagens worden na ieder bezoek gewassen om geurverspreiding zoveel mogelijk te voorkomen.
  - We verwachten 0,5 geureenheid bij de dichtstbijzijnde woonwijken; 1 geureenheid is de geurconcentratie die gemiddeld net geroken kan worden.
- **Wat voor compressietechniek gebruiken jullie?**
  - We kijken momenteel naar verschillende compressoren voor onze installatie in Coevorden. De exacte compressoren en bijbehorende techniek worden in het definitief technisch ontwerp verder uitgewerkt.

Veiligheid

- **Wat doet het H2S gas? Is het onveilig?**
  - Wij werken met een BUP (Biogas Upgrading unit) voor de productie van groen gas. Dit is een methode waarbij biogas 'opgewaard' wordt naar groen gas. Voordat het ruwe biogas de BUP ingaat, wordt het voorbehandeld in een H2S-scrubbereenheid (bioscrubber). H2S staat voor waterstofsulfide, ook wel zwavelwaterstof. Het principe van deze wasser is gebaseerd

op micro-organismen die in staat zijn om verontreinigende stoffen zoals H₂S te 'eten'. De lucht in de bioreactorkolom van de H₂S-wasser bevat geen H₂S of andere schadelijke en stinkende verbindingen, en wordt gewoon in de atmosfeer afgevoerd. We leveren ons eigen H₂S-filter als back-upoplossing na de eerste reiniging om ervoor te zorgen dat er geen H₂S achterblijft bij het betreden van BUP.

- **Wat zijn de H₂S-waarden en hoeveelheden?**
  - De H₂S-waarden vallen binnen de vastgestelde normen en zullen worden gemonitord.
- **Wat gebeurt er wanneer er een calamiteit is?**
  - Op de website van Nature Energy, en op de pagina voor Coevorden specifiek, worden tijdens de operatie noodnummers vermeld. Er komt ook een kanaal waar klachten bij overlast kunnen worden gemeld. Bij echte calamiteiten zoals een brand, dient u de standaard diensten te bellen zoals politie en brandweer.

Geluid

- **Gaan jullie gebruik maken van geluidsschermen om het geluid tegen te houden?**
  - Er zijn geen plannen om geluidsschermen te gebruiken. De geluiden die worden geproduceerd vinden vooral binnen ruimtes in de installatie plaats. Deze geluiden worden gedempt door de muren. Verder zijn de geluidstoenames binnen de grenzen van de regelgeving.

Kansen voor de buurt

- **Moeten bewoners zelf een contract afsluiten?**
  - Bewoners hoeven zelf geen contract af te sluiten bij Nature Energy. Groen gas kan worden ingevoerd op het normale gasnet en is bruikbaar voor iedereen met een gasaansluiting. Het geproduceerde groen gas wordt verkocht aan bijvoorbeeld energieleveranciers. Hierdoor kan het terecht komen bij bedrijven en/of bewoners.
- **Kunnen bewoners bij aanpassing van de milieuvergunning op tijd een vinger opsteken?**
  - Zodra de bekendmaking van de vergunning door de bevoegde instantie wordt gepubliceerd, kan iedereen een zienswijze indienen. De indienstermijn van een zienswijze is afhankelijk van de behandelende instantie. Voor het project in Coevorden is een Wabo-vergunning en Wnb-vergunning nodig.
  - Indien er een wijziging van de vergunning wordt aangevraagd op een later moment zal hetzelfde proces herstarten bij de bevoegde instantie.
- **Wat leveren de plannen voor mij op?**
  - De plannen voor een groen gasinstallatie dragen op verschillende manieren bij aan Coevorden, haar bewoners en bedrijven:
    - Werkgelegenheid:
      - 15-20 directe banen in de operatie
      - 50 indirecte banen, bijvoorbeeld toeleveranciers. We proberen zo veel mogelijk lokale toeleveranciers te contracteren
      - 100-150 banen in de bouwfase
    - Regionale kringloop: De term 'regionale kringloop' verwijst naar het sluiten van materiaal- en grondstoffenstromen binnen een regio. Dit houdt in dat grondstoffen en materialen zoveel mogelijk binnen die regio worden gewonnen, gebruikt, gerecycled en hergebruikt.
      - Nature Energy zet zich in om dit voor de groen gasinstallatie in Coevorden te realiseren door de samenwerking op te zoeken met lokale mestleveranciers.

- Nationale en regionale duurzaamheidsdoelen: onze groen gasinstallatie draagt bij aan de landelijke bijmengverplichting, maar ook aan de lokale ambities op het gebied van groen gas (RES-Drenthe) en verdere verduurzaming van de energiebehoefte.
- Samenwerkingen met onderwijsinstellingen (bijv. Drenthe College):
  - We onderzoeken de mogelijkheden voor stageplekken bij de groen gasinstallatie.
  - We onderzoeken de mogelijkheden om bij te dragen aan de bewustwording van de energietransitie en groen gas, bijvoorbeeld door het geven van gastlessen of het faciliteren van bezoeken (bus tours) aan de groen gasinstallatie.
- We onderzoeken of en op welke manier de restwarmte van de installatie gebruikt kan worden in de omgeving.

Nature Energy

- **Is Nature Energy al een bedrijf?**
  - In 1979 is Nature Energy in Denemarken begonnen als gemeentelijk gasdistributiebedrijf, om huishoudens van gas te voorzien. In 2015 heeft Nature Energy de eerste groen gasinstallatie opgezet in Denemarken. Inmiddels is het de grootste groen gasproducent van Denemarken. Nature Energy wil graag op meer plekken bijdragen aan de energietransitie. Daarom heeft het haar horizon verbreed naar andere landen, waaronder Nederland.
  - Vandaag de dag heeft Nature Energy zo'n 500 medewerkers en vijftien operationele groen gasinstallaties in Europa.

Informatieavond

- **Waarom is het een inloopbijeenkomst en geen informatiebijeenkomst? Gaat er dan geen informatie verloren?**
  - We hebben voor deze opzet gekozen om de vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Bij de verschillende tafels behandelden onze experts specifieke onderwerpen, waardoor de vragen zo direct en concreet mogelijk beantwoord kunnen worden. Daarnaast hebben wij de gestelde vragen en opmerkingen genoteerd, die in dit verslag op zijn genomen. Op deze manier wordt alle gevraagde informatie nog eens nagestuurd.